

„To nie my mówimy, lecz słowa nas mówią” („Ślub” W. Gombrowicz)

120 lat temu, 4 sierpnia 1904 r., w Małoszycach urodził się Witold Gombrowicz, prozaik, eseista, dramaturg autor m.in. „Iwony księżniczki Burgunda”, „Ferdydurke”, „Transatlantyku”, „Dzienników” oraz „Ślubu”.

Senat RP ustanowił rok 2024 Rokiem Witolda Gombrowicza. W uchwale Senatu przyjętej 7 września 2023 r. podkreślono, że „Witold Gombrowicz należy dziś nie tylko do najważniejszych twórców rodzimej literatury, ale pozostaje również jednym z czołowych inspiratorów współczesnej europejskiej myśli filozoficznej, społecznej i artystycznej. Jego dorobek od dziesięcioleci stanowi wizytówkę nowoczesnej polskiej kultury, jej uniwersalnego wymiaru i awangardowego potencjału”.

Z tej okazji Archiwum Państwowe w Kielcach zaprasza do zapoznania się z krótką wystawą materiałów archiwalnych dotyczących premiery w 1987 r. w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach dramatu Witolda Gombrowicza pt. „Ślub”. Prezentowane materiały stanowią: afisz, plakat oraz program dotyczący premiery spektaklu. W programie opisano bardzo ciekawy wątek dotyczący pierwszej, niestety nie udanej inicjatywy wprowadzenia utworu Gombrowicza na scenę teatru przez Tadeusza Byrskiego w 1957 r. Informację o tym z jakiego powodu nie doszło do wystawienia tej sztuki dowiedzieć się można z prezentowanej korespondencji Witolda Gombrowicza z Tadeuszem Byrskim.

Zachęcamy Państwa również do zapoznania się z zamieszczonymi audycjami Rozgłośni Regionalnej Polskiego Radia w Kielcach. Audycje zachowane w przechowywanych zbiorach Archiwum pochodzą z lat 1976-1991.

Relacja z 1980 r. zawiera wspomnienia o artyście, jego życiu rodzinnym, kolejach losu rodziny i ich wpływu na twórczość W. Gombrowicza. Wspomnienia przedstawia jego brat, ale także mieszkańcy miejscowości Doły Biskupie i Bodzechów.

W życiu artysty teatr osiągał ogromne znaczenie w odbiorze sztuki. Przez teatr właśnie, wystawiane na scenie sztuki kształtowały przekaz przeżyć duchowych odbiorców dzieł Gombrowicza, które to doznania i refleksje zawiera audycja z 1976 r.

W nagraniu Polskiego Radia z 1991 r. odnajdziemy także informacje o interesującej wystawie organizowanej przez Muzeum Literatury w Warszawie prezentowanej w Centrum Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim. Jej skład stanowiły dokumenty udostępnione przez rodzinę artysty. Nazywano ją wówczas żartobliwie „wystawą cytatów”.

Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z wystawą i wspomnieniami o Witoldzie Gombrowiczu.